SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA L. A. GEELHOEDA, predstavljeni 13. julija 2006[1]

I – Uvod

1. V tej zadevi se Sodišče poziva, naj se opredeli do razlage členov 4(2a) in 10a Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, kakor je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996[2] (v nadaljevanju: Uredba št. 1408/71), v povezavi s Prilogo IIa k tej uredbi. Cour de cassation (Francija) želi izvedeti zlasti to, ali je dopolnilni dodatek iz Fonds nationale de solidarité (nacionalni sklad socialne varnosti), vpisan v Prilogo IIa k Uredbi št. 1408/71, posebni dodatek, ki ne temelji na plačevanju prispevkov, v smislu člena 4(2a) te uredbe.

1 – Jezik izvirnika: nizozemščina.
2 – UL 1997, L 28, str. 1.

II – Veljavne določbe

A – *Zakonodaja Skupnosti*

2. Člen 4(1) Uredbe št. 1408/71 v zvezi z obravnavanim primerom določa:

„Ta uredba se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

[…]

(c) dajatve za starost;

[…]“

3. Člen 4(2a), ki je bil vključen z Uredbo (EGS) št. 1247/92 [3], določa:

„Ta uredba velja za posebne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, ki so določeni z zakonodajo ali sistemi, ki niso navedeni v odstavku 1 ali izključeni na podlagi odstavka 4, pri čemer so te dajatve namenjene:

(a) bodisi zagotavljanju dodatnega, nadomestnega ali pomožnega zavarovanja proti tveganju, ki ga pokrivajo veje socialnega zavarovanja iz odstavkov 1(a) do (h), ali

(b) izključno posebni zaščiti za invalidne osebe.“

4. Člen 4(4) v zvezi z obravnavanim primerom določa:

„Ta uredba se ne uporablja za socialno pomoč […]“

5. Člen 10(1), ki določa odpoved pogoju stalnega prebivališča, določa:

„Kadar ta uredba ne določa drugače, se denarne dajatve za invalidnost, starost ter za preživele osebe, pokojnine za nesreče pri delu ali poklicne bolezni ter pomoči ob smrti, pridobljene po zakonodaji ene ali več držav članic, ne morejo zmanjšati, spremeniti, začasno ustaviti, odvzeti ali zapleniti zaradi tega, ker prejemnik stalno prebiva na ozemlju druge države članice, kot je tista, v kateri se nahaja nosilec, ki je odgovoren za plačilo.“

6. Člen 10a Uredbe št. 1408/71 [4] določa:

„Posebne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki

1. Ne glede na določbe člena 10 in naslova III so osebam, za katere se ta uredba uporablja, zagotovljene posebne denarne dajatve, ki ne izhajajo iz prispevkov iz člena 4(2a), izključno na ozemlju države članice, v kateri stalno

3 – Uredba Sveta z dne 30. aprila 1992 o spremembi Uredbe št. 1408/71 (UL L 136, str. 1).

4 – Vključen z Uredbo št. 1247/92.

prebivajo, v skladu z zakonodajo te države, pri čemer so take dajatve navedene v Prilogi IIa. Take dajatve dodeli in zagotovi na lastne stroške nosilec v kraju stalnega prebivališča."

7. Naslov Priloge IIa, ki je bila priložena k Uredbi ob vključitvi členov 4(2a) in 10a, je: „Posebne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki (člen 10a Uredbe)". V tej prilogi so v točki „E. Francija" pod črko (a) navedeni:

„dopolnilni dodatki iz državnega solidarnostnega sklada (zakon z dne 30. junija 1956)".

B – *Nacionalna zakonska ureditev*

8. Francoska republika je leta 1956 ustanovila Fonds national de solidarité (državni solidarnostni sklad, v nadaljevanju: FNS) za razvoj splošne politike, katere cilj je zagotovitev boljše zaščite starejših oseb, zlasti z izboljšanjem pokojnin in dajatev za starost. Državni solidarnostni sklad je s 1. januarjem 1994 postal Fonds de solidarité vieillesse (solidarnostni sklad za ostarele, v nadaljevanju: FSV). Ta sklad upravičencem do dajatev za starost in invalidnost, katerih dohodki niso zadostni, dodeljuje dopolnilne dodatke.

9. Pogoji za upravičenost do teh dodatkov so določeni v členih od L 815-1 do L 815-11 code de la sécurité sociale (zakonika o socialni varnosti, v nadaljevanju: CSS). V skladu s temi določbami se ta dopolnilni dodatek dodeli zadevni osebi ne glede na to, ali je bila v preteklosti zaposlena ali samozaposlena. Gre za dodatek, ki dopolnjuje sredstva različnih vrst, vključno z dajatvami, za katere se plačujejo prispevki, da se ob upoštevanju življenjskih stroškov v Franciji doseže raven, ki se šteje za nujno. Poleg tega je v členu L 815-11 določeno, da osebe, ki svoje stalno prebivališče prenesejo v kraj zunaj francoskega ozemlja, izgubijo pravico do zadevnega dopolnilnega dodatka [5].

III – Dejansko stanje in postopek

10. Tožeča stranka v sporu o glavni stvari J. Perez Naranjo, rojen 27. septembra 1931, je španski državljan, ki ima zdaj stalno

5 – Glej tudi poročila za obravnavo pri sodbah z dne 24. februarja 1987 v združenih zadevah Giletti in drugi (od 379/85 do 381/85 in 93/86, Recueil, str. 955) in z dne 12. julija 1990 v zadevi Komisija proti Franciji (C-236/88, Recueil, str. I-3163).

prebivališče v Španiji. V Franciji je delal od leta 1957 do leta 1964. Od 1. novembra 1991 prejema starostno pokojnino iz francoskega sistema.

11. Tožeča stranka je vložila zahtevek za plačilo dopolnilnega dodatka iz FNS, vendar je bil ta zahtevek z odločbo z dne 5. avgusta 1999 zavrnjen. Tožeča stranka je vložila tožbo zoper to odločbo o zavrnitvi, pri čemer je pritožbeno sodišče zavrnilo tožbo J. Pereza Naranja z obrazložitvijo, da je sporni dopolnilni dodatek posebna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu člena 10a Uredbe št. 1408/71, ki se v skladu s tem členom ne more dodeliti osebi, ki ima stalno prebivališče v državi članici, ki ni Francoska republika.

12. Zato se je tožeča stranka pritožila pri Cour de cassation, ki je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba pravo Skupnosti razlagati tako, da je sporni dopolnilni dodatek iz Priloge IIa k Uredbi št. 1408/71 posebni dodatek in ne temelji na plačevanju prispevkov, kar na podlagi členov 10a in 95b Uredbe št. 1408/71 izključuje njegovo dodelitev vlagatelju zahtevka, ki nima stalnega prebivališča v državi, ki na dan 1. junija 1992 ne izpolnjuje starostnega pogoja, ali pa tako, da je ta dodatek, obravnavan kot socialnovarnostna dajatev, na podlagi člena 19(1) iste uredbe treba dati zadevni osebi, ki izpolnjuje pogoje za dodelitev, ne glede na to, v kateri državi članici prebiva?“

13. Tožeča stranka, francoska, španska, italijanska in finska vlada, vlada Združenega kraljestva ter Komisija Evropskih skupnosti so vložile pisna stališča. Francoska in španska vlada, vlada Združenega kraljestva ter Komisija so na obravnavi 20. junija 2006 ustno predstavile stališča.

IV – Stališča zainteresiranih strank

14. Tožeča stranka v sporu o glavni stvari trdi, da francoski dopolnilni dodatek ni posebna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, iz člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71, ampak socialnovarnostna dajatev, ker se dodeljuje upravičencem do dajatve za starost brez kakršne koli individualne in diskrecijske presoje potreb posameznikov. Poleg tega tožeča stranka ob podpori španske vlade navaja, da se dopolnilni dodatek financira posredno iz socialnih prispevkov. Dodatek izplačuje sklad

za ostarele, ki se večinoma financira iz contribution sociale généralisée (splošni socialni prispevki, v nadaljevanju: CSG). Dopolnilni dodatek je torej treba izplačati ne glede na kraj stalnega prebivališča upravičenca.

15. Francoska vlada meni, da je zadevno dajatev treba obravnavati kot posebno dajatev, za katero se plačujejo prispevki, v smislu členov 4(2a) in 10a Uredbe št. 1408/71.

16. Po mnenju francoske vlade je dopolnilni dodatek posebna dajatev, ker ima značilnosti socialnovarnostne dajatve in značilnosti socialne pomoči.

17. Prvič, dajatev je povezana s socialno varnostjo. Dodeljuje se samo upravičencem do dajatev za starost, ki so stari 65 let oziroma 60 let, če so nezmožni za delo. Povezana je z dajatvijo za starost iz člena 4(1)(c) Uredbe št. 1408/71, ker se dodeljuje za dopolnitev pokojnine. Poleg tega se dopolnilni dodatek brez kakršne koli individualne in diskrecijske presoje potreb posameznikov dodeljuje upravičencem do ene ali več dajatev za starost v skladu z zakonsko opredeljeno podlago, tj. členom L 815-2.

18. Dajatev je povezana tudi s socialno pomočjo. Njen cilj je upravičencu zagotoviti minimalna sredstva za preživetje, ko njegova pokojnina za to ne zadostuje. Dodatek se dodeli osebam, ki so dosegle starost za upokojitev in katerih skupni dohodki so nižji od praga, določenega z zakonom. Dodelitev dodatka ne temelji na pogojih v zvezi z delovno dobo ali plačilom prispevkov.

19. Poleg tega francoska vlada meni, da zadevna dajatev ni dajatev, za katero se plačujejo prispevki. Dajatev se nanaša na solidarnostni dodatek, ki se financira s sredstvi iz davčnih virov in jih izplača FSV. Te davčne prihodke sestavljajo contribution sociale de solidarité à la charge des sociétés [6], CSG in prelevmani v višini 2 %. Dopolnilni dodatek se torej financira izključno iz obveznih prispevkov, namenjenih za kritje splošnih javnih izdatkov.

20. Komisija in italijanska vlada sta izrazili enako stališče kot francoska vlada. Poleg tega Komisija opozarja, da dopolnilni dodatek izplača nosilec zdravstvenega zavarovanja, ki mu znesek dodatka nato povrne FSV. Stroške te dajatve torej na koncu krije ta sklad in ne

6 – Solidarnostni socialni prispevki na račun družb.

nosilec zdravstvenega zavarovanja. Poleg tega tudi metode za izračun dajatve in pogoji za njeno dodelitev niso odvisni od prispevka upravičenca.

V – Dopustnost

21. Finska vlada je v pisnih stališčih trdila, da je mogoče zaradi nekaterih razlogov vprašanje za predhodno odločanje, ki ga je zastavilo predložitveno sodišče, razglasiti za nedopustno, ker v predložitveni odločbi ni opredeljen pravni okvir, na katerem temelji zastavljeno vprašanje, ampak so navedena samo sklicevanja na ustrezne nacionalne določbe. Finska vlada meni, da podatki iz predložitvene odločbe ne zadostujejo, da bi lahko Sodišče zagotovilo koristen odgovor, poleg tega pa vladam držav članic in drugim zainteresiranim strankam ne omogočajo predstavitve stališč v skladu s členom 20 Statuta Sodišča [7].

22. Pripomba finske vlade, da je opis pravnega okvira v predložitveni odločbi zelo kratek, je utemeljena. Predložitveno sodišče je navedlo samo številke zadevnih členov. V odločbi zlasti ni nobenega pojasnila v zvezi s pogoji, na podlagi katerih se dodeljuje dopolnilni dodatek, namenom tega dodatka in načinom, na katerega se financira. Zato je Sodišče zaprosilo predložitveno sodišče za natančnejše informacije v zvezi s francosko zakonodajo, ki so bile Sodišču predložene z dopisom z dne 10. maja 2006. Zainteresirane stranke so lahko na obravnavi 10. maja 2006 na podlagi teh informacij izrazile mnenje o vsebini.

23. Ker so imele vlade držav članic in druge zainteresirane stranke torej možnost, da med obravnavo izrazijo svoje mnenje o dodatnih informacijah, menim, da ni nobenega razloga za razglasitev zadevnega vprašanja za predhodno odločanje za nedopustnega.

VI – Pravna presoja

24. V tej zadevi se postavlja vprašanje, ali je francoski dopolnilni dodatek posebna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, iz člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71. Če je mogoče sporno dajatev obravnavati kot posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, je lahko pravica do dopolnilnega dodatka v skladu s členom 10a(1) navedene uredbe omejena na osebe s stalnim prebivališčem v zadevni državi članici, če so navedene dajatve vpisane v Prilogo IIa k tej uredbi. Če je

7 – Sklep z dne 2. marca 1999 v zadevi Colonia Versicherung in drugi (C-422/98, Recueil, str. I-1279, točka 5).

treba po drugi strani sporni dodatek obravnavati kot socialnovarnostni dodatek, se uporabljajo splošna pravila, pri čemer se pogoj stalnega prebivališča v skladu s členom 10 Uredbe št. 1408/71 torej ne uporablja za to področje.

ker Sodišče ugotavlja, da je zakonodaja, ki v nekaterih svojih značilnostih zagotavlja take dajatve, sorodna socialni pomoči v tem smislu, da je pomoč bistveno merilo pri izvajanju in da pogoji za upravičenost ne temeljijo na seštevanju delovnih dob ali prispevkov, medtem ko je v drugih značilnostih tako podobna socialni varnosti, da ni proste presoje glede načina podeljevanja takih dajatev in v tem določa zakonski položaj upravičencev".

25. Vprašanje uporabe člena 10a je odvisno od tega, ali je mogoče sporno dajatev obravnavati kot posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu člena 4(2a). Za opredelitev značilnosti take dajatve je treba upoštevati Uredbo št. 1247/92, ki je v Uredbo št. 1408/71 vključila člena 4(2a) in 10a ter Prilogo IIa. V tretji in četrti uvodni izjavi Uredbe št. 1247/92 je naveden pregled ozadja in ciljev te uredbe. V teh izjavah je navedeno:

26. Uvodne izjave Uredbe št. 1247/98 kažejo, da je spremembe, ki jih je uvedla ta uredba, večinoma spodbudila sodna praksa Sodišča, v kateri je navedeno, da lahko nekatere dajatve, zagotovljene z nacionalno zakonodajo, hkrati sodijo v sisteme socialne varnosti (ki spada na področje uporabe Uredbe št. 1408/71 na podlagi člena 4(1)) in socialne pomoči (ki je izključena s področja uporabe navedene uredbe na podlagi člena 4(4)) zaradi socialnih kategorij oseb, za katere taka zakonodaja velja, njihovih ciljev in načina uporabe. Taka dajatev je torej „mešana" ali „hibridna".

„ker je prav tako treba upoštevati sodno prakso Sodišča, iz katere izhaja, da nekatere dajatve, zagotovljene z nacionalno zakonodajo, sodijo v sisteme socialne varnosti, pa tudi socialne pomoči zaradi socialnih kategorij oseb, za katere taka zakonodaja velja, njihovih ciljev in načina uporabe;

27. Ena od prvih zadev, v katerih se je Sodišče opredelilo do mešanih dajatev, je sodba v zadevi Giletti in drugi iz leta 1987. V tej

sodbi je Sodišče preučilo vprašanje, ali dopolnilni dodatek, ki se izplača prejemnikom starostnih pokojnin, pokojnin za preživele osebe in invalidskih pokojnin, spada na področje uporabe Uredbe št. 1408/71 [8]. V tej zadevi je Sodišče razsodilo, da dodatek, ki ga izplača FNS – ter katerega cilj je po eni strani zagotoviti minimalna sredstva za preživetje osebam, ki to potrebujejo, in po drugi strani zagotoviti dodatni dohodek upravičencem do socialnovarnostnih dajatev, ki so nezadostne – izhaja iz sistema socialne varnosti v smislu Uredbe št. 1408/71.

28. Navedena sodba zadeva francoski dopolnilni dodatek, ki se izplača prejemnikom starostnih pokojnin, pokojnin za preživele osebe in invalidskih pokojnin, ki je prav tako predmet tega spora. Poleg tega je bil ta dodatek obravnavan tudi v poznejšem postopku zaradi neizpolnitve obveznosti, ki je bil uveden zoper Francosko republiko [9] in katerega osrednji element je bilo znova ohranjanje pogoja stalnega prebivališča v povezavi z dodelitvijo dopolnilnega dodatka, namenjenega zagotavljanju minimalnih sredstev za preživetje v Franciji. V tej sodbi se je Sodišče oprlo na sodbo v zadevi Giletti in drugi [10] in na koncu razsodilo v škodo Francoske republike.

29. Zlasti zaradi te sodbe je bila Uredba št. 1408/71 spremenjena z Uredbo št. 1247/92, s katero so bile na področje uporabe te uredbe izrecno vključene posebne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki. Vendar so te dajatve zaradi njihove povezave s socialno pomočjo izključene iz splošnega pravila, v skladu s katerim se lahko socialnovarnostne dajatve izplačujejo v tujino.

30. Kot sem že navedel v točki 25 zgoraj, je mogoče od pravila o plačevanju socialnovarnostnih dajatev v tujino odstopati samo pri dajatvah, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71, tj. dajatvah, ki so hkrati posebne in se zanje ne plačujejo prispevki ter so navedene v Prilogi IIa k tej uredbi.

31. V sodni praksi je posebna dajatev v smislu člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71 „opredeljena glede na namen. Nadomestiti ali dopolniti mora socialnovarnostne dajatve in imeti značilnosti socialne pomoči, upravičene z ekonomskimi in socialnimi razlogi ter določene z ureditvijo o objektivnih merilih“ [11]. Dajatev bo dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki,

8 – Sodba, navedena v opombi 5, točka 11.

9 – Sodba Komisija proti Franciji, navedena v opombi 5, točka 6.

10 – Sodišče se je oprlo tudi na sodbo z dne 9. oktobra 1974 v zadevi Biason (24/74, Recueil, str. 999). Ta sodba je obravnavala dopolnilni dodatek, ki se izplačuje prejemnikom invalidske pokojnine, pri čemer je bil ta dodatek tožeči stranki v sporu o glavni stvari odvzet, ko se je preselila v drugo državo članico. Sodišče meni, da države članice v skladu s členom 10 Uredbe št. 1408/71 dodelitve zadevnih dodatkov (vključno s starostnimi in invalidskimi pokojninami) ne morejo pogojevati s tem, da upravičenec do dodatka stalno prebiva v državi članici, ki dodatek izplačuje.

11 – Sodba z dne 29. aprila 2004 v zadevi Skalka (C-160/02, Recueil, str. I-5613, točka 25).

če se bo financirala izključno iz obveznih prispevkov, ki krijejo splošne javne izdatke. Odločilno merilo v zvezi s tem je dejansko financiranje dajatve. Sodišče preuči, ali to financiranje neposredno ali posredno zagotavljajo socialni prispevki ali javna sredstva [12].

32. Med dajatve, ki jih je Sodišče po sprejetju Uredbe št. 1247/92 obravnavalo kot posebne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, štejejo draginjski dodatek za invalidne osebe [13], dodatek socialne pomoči za invalidne osebe [14], varstveni dodatek [15] in nadomestilo za upokojene samozaposlene osebe [16]. Med dajatve, ki jih Sodišče ni obravnavalo kot posebne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, se štejeta luksemburški materinski dodatek [17] ter avstrijski dodatek za nego [18].

33. Dopolnilni dodatek, ki je predmet tega spora, je naveden na seznamu posebnih dajatev, za katere se ne plačujejo prispevki, v smislu člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71 iz Priloge IIa k tej uredbi.

12 – Glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Skalka, točka 28.

13 – Sodba z dne 4. novembra 1997 v zadevi Snares (C-20/96, Recueil, str. I-6057).

14 – Sodba z dne 11. junija 1998 v zadevi Partridge (C-297/96, Recueil, str. I-3467).

15 – Sodba z dne 25. februarja 1999 v zadevi Swaddling (C-90/97, Recueil, str. I-1075).

16 – Sodba Skalka, navedena v opombi 10.

17 – Sodba z dne 31. maja 2001 v zadevi Leclere in Deaconescu (C-43/99, Recueil, str. I-4265).

18 – Sodba z dne 8. marca 2001 v zadevi Jauch (C-215/99, Recueil, str. I-1901).

34. V obravnavanem primeru ni sporno, da je francoski dopolnilni dodatek povezan s socialno varnostjo. Dodatek se dodeli za povišanje pokojnin iz sistema socialne varnosti. Povezan je z dajatvami za starost iz člena 4(1)(c) Uredbe št. 1408/71. Poleg tega dodatek določa zakonski položaj upravičencev, ker nosilci socialne varnosti, ki so pristojni za dodelitev tega dodatka, nimajo nobene diskrecijske pravice do presoje v zvezi z okoliščinami ali potrebami posameznika. Če zadevna oseba izpolnjuje zahtevane pogoje, ima pravico do dopolnilnega dodatka.

35. Vendar se zainteresirane stranke ne strinjajo glede vprašanja, ali je dopolnilni dodatek povezan s socialno pomočjo. Razen tožeče stranke vse stranke menijo, da ta povezava obstaja. Tožeča stranka temu mnenju nasprotuje, vendar ni navedla nobene trditve v podporo svojemu stališču.

36. V nasprotju s tožečo stranko menim, da ima dopolnilni dodatek značilnosti socialne pomoči. Njegov namen je zagotovitev minimalnih sredstev za preživetje upravičencu, katerega pokojnina je nezadostna. Ta dodatek se dodeli osebam, ki so dosegle starost za upokojitev in katerih skupni dohodki ne presegajo zakonsko določene zgornje meje. Dodelitev dodatka ni odvisna od nobenega pogoja v zvezi z delovno dobo ali plačilom prispevkov.

37. Zato iz zgoraj navedenega izhaja, da je francoski dopolnilni dodatek mešana dajatev in da ga je treba obravnavati kot posebno dajatev.

38. Zdaj je treba preučiti, ali je navedeni dodatek dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki.

39. Najprej je treba opozoriti, da iz dodatnih dokumentov in stališč francoske vlade izhaja, da se dopolnilni dodatek prejemnikom starostnih pokojnin, pokojnin za preživele osebe in invalidskih pokojnin v Franciji izplačuje iz FSV po nosilcu zdravstvenega zavarovanja, pri čemer ta sklad – in posredno tudi dopolnilni dodatek – prejema sredstva iz treh virov financiranja. To financiranje zagotavljajo zlasti Contribution sociale de solidarité à la charge des sociétés, ki temeljijo na prometnem davku družb, ki plačujejo davek od dohodka pravnih oseb. Zagotavlja se tudi s prelevmanom v višini 2 %, ki se zaračuna na dohodek od kapitala in dobičke od naložb fizičnih oseb, ki imajo stalno prebivališče v Franciji. Nazadnje, tretji vir financiranja so CSG, ki se zaračunajo na dohodke od kapitala, dobičke od naložb in vložke ali dobitke pri igrah na srečo ter dohodke iz zaposlitve in nadomestne dohodke.

40. Tožeča stranka v sporu o glavni stvari meni, da je treba dopolnilni dodatek obravnavati kot dajatev, za katero se plačujejo prispevki, ker se delno posredno financira tudi iz CSG. Tožeča stranka se v podporo trditvi sklicuje na sodbo v zadevi Komisija proti Franciji, v kateri so bili CSG osrednji element [19].

41. Komisija je v tisti zadevi uvedla postopek zaradi neizpolnitve obveznosti v zvezi z uporabo CSG za dohodke iz zaposlitve in nadomestne dohodke zaposlenih in samozaposlenih oseb, ki imajo stalno prebivališče v Franciji, vendar se zanje ne uporablja zakonodaja s področja socialne varnosti. Sodišče je menilo, da so CSG v nasprotju s prelevmani, namenjenimi kritju splošnih stroškov javnih organov, posebej in neposredno namenjeni financiranju socialne varnosti v Franciji, pri čemer se ustrezni prejemki dodelijo Caisse nationale des allocations familiales (nacionalni blagajni za družinske dodatke), FSV in sistemom obveznega zdravstvenega zavarovanja. Sodišče meni, da je „namen CSG torej zlasti financiranje področij, ki zadevajo dajatve za starost, preživele osebe in bolezen ter družinske dajatve, kot so navedene v členu 4 Uredbe št. 1408/71“.

19 – Sodba z dne 15. februarja 2000 (C-169/98, Recueil, str. I-1049).

42. Francoska vlada ugotavlja, da se Sodišče v navedeni sodbi ni opredelilo glede vprašanja, ali je treba CSG obravnavati kot davke ali ne [20]. Sodišče je razsodilo samo, da so CSG neposredno in zadostno povezani s pravnimi določbami, ki urejajo naloge iz člena 4 Uredbe št. 1408/71 ter jih je treba torej obravnavati kot prelevman, za katerega velja prepoved plačevanja dvojnih prispevkov.

43. Kot upravičeno poudarja francoska vlada, Sodišče pri preučevanju morebitne kršitve člena 13 Uredbe št. 1408/71 v sodbi z dne 15. februarja 2000 v zadevi Komisija proti Franciji ni obravnavalo vprašanja, ali je treba CSG obravnavati kot „davek“ ali kot „prispevek“.

44. Menim, da CSG ni mogoče obravnavati kot premijo ali prispevek za francoski dopolnilni dodatek. Osebe, ki so zavezane plačilu CSG, dejansko nimajo posebne pravice do socialnovarnostnega dodatka v zameno za plačani prispevek, medtem ko so lahko vse osebe s stalnim prebivališčem v Franciji, ne glede na to, ali opravljajo kakšno dejavnost ali ne, na podlagi tega merila stalnega prebivališča upravičene do socialnih dodatkov, financiranih iz CSG, ki spadajo v sistem nacionalne solidarnosti, tj. dodatkov iz FSV. Plačevanje CSG torej ne zagotavlja neposrednega in opredeljivega nadomestila v obliki dodatka.

45. Zato iz tega izhaja, da je treba francoski dopolnilni dodatek obravnavati kot posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu člena 4(2a) Uredbe št. 1408/71.

46. Poleg tega želim podrobneje obravnavati tudi trditev Komisije, da bi lahko tožeča stranka po potrebi uveljavila prehodne določbe iz člena 95b Uredbe št. 1408/71 [21].

47. Člen 95b(9) določa, da uporaba člena 1 Uredbe št. 1247/92 ne sme povzročiti zavrnitve zahtevka za posebno dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki in se dodeljuje kot dodatek k pokojnini, če je zahtevek vložila oseba, ki je izpolnjevala pogoje za dodelitev te dajatve pred 1. junijem 1992, tudi če oseba stalno prebiva na ozemlju države članice, ki ni pristojna država, če je zahtevek za dajatev vložen v roku petih let po 1. juniju 1992.

20 – *Ibidem*, točka 32.

21 – Kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 3095/95 z dne 22. decembra 1995 o spremembi Uredbe št. 1408/71, Uredbo (EGS) št. 574/72 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe št. 1408/71, Uredbo št. 1247/92 in Uredbo (EGS) št. 1945/93 o spremembi Uredbe št. 1247/92 (UL L 335, str. 1).

48. Iz predložitvene odločbe izhaja, da je bil zahtevek za dodelitev dopolnilnega dodatka, ki ga je vložila tožeča stranka, zavrnjen, ker ta stranka 1. junija 1992 ni izpolnjevala starostnega pogoja, določenega v členih L 815-2 in R 815-2 Zakonika, ki sta se uporabljala v tistem obdobju. Dopolnilni dodatek se dodeljuje samo upravičencem do dajatev za starost, ki so stari 65 let oziroma 60 let, če so nezmožni za delo. Tožeča stranka od 1. novembra 1991 prejema starostno pokojnino iz francoskega sistema, izplačano normalno in ne na podlagi nezmožnosti za delo, pri čemer se torej uporablja starostna omejitev 65 let.

49. Komisija meni, da je treba uporabiti omejitev 60 let in ne 65 let. Iz sodnih spisov dejansko izhaja, da je imela tožeča stranka špansko zdravniško poročilo, v katerem je bilo navedeno, da je bila od leta 1991 nezmožna za delo, vendar ga nacionalno sodišče ni upoštevalo kot pravno veljavni dokument. Če bi se po drugi strani uporabila starostna omejitev 60 let, bi lahko tožeča stranka uveljavila člen 95b(9) Uredbe št. 1408/71, ker bi izpolnjevala pogoje za dodelitev dopolnilnega dodatka, tj. bi pred 1. junijem 1992 dosegla starost 60 let.

50. Najprej je treba opozoriti na ustaljeno sodno prakso, ki določa, da je na področju delitve sodnih funkcij med nacionalnimi sodišči in Sodiščem v skladu s členom 234 ES nacionalno sodišče, ki je edino neposredno seznanjeno z dejanskim stanjem v postopku in trditvami strank ter mora prevzeti odgovornost za razsodbo, zaradi celostnega poznavanja zadeve primernejše za presojo ustreznosti predloženih pravnih vprašanj, izpostavljenih v sporu, in potrebe po predhodnem odločanju, da bi lahko razsodilo. Vendar si Sodišče pridržuje pravico, da pri nenatančno oblikovanih vprašanjih ali vprašanjih, ki presegajo obseg funkcij, ki jih ima Sodišče na podlagi člena 234 ES, iz vseh elementov, ki jih je predložilo nacionalno sodišče, zlasti iz obrazložitve aktov, na katere se sklicuje, izbere elemente prava Skupnosti, ki zahtevajo razlago ob upoštevanju predmeta spora [22].

51. Zato se lahko Sodišče za zagotovitev koristnega odgovora sodišču, ki mu je predložilo vprašanje za predhodno odločanje, odloči, da je treba upoštevati določbe iz prava

22 – Glej zlasti sodbi z dne 29. novembra 1978 v zadevi Pgis Marketing Board (83/78, Recueil, str. 2347, točki 25 in 26) in z dne 22. junija 2000 v zadevi Marca Mode (C-425/98, Recueil, str. I-4861, točka 21).

Skupnosti, na katere se nacionalno sodišče v besedilu vprašanja ni sklicevalo. Po drugi strani mora nacionalno sodišče odločiti, ali se pravilo Skupnosti, kot ga razlaga Sodišče na podlagi člena 234 ES, uporablja za zadevo, ki mu je bila predložena v presojo, ali ne [23].

52. Kot upravičeno ugotavlja Komisija, obstaja možnost, da se tožeča stranka sklicuje na člen 95b Uredbe št. 1408/71 ter člen 51(1)(b) in (f) Uredbe Sveta (EGS) št. 574/72 z dne 21. marca 1972 o določitvi postopka za izvajanje Uredbe št. 1408/71 [24]. Besedilo te zadnje določbe je:

„Kadar ima oseba, ki prejema dajatve, zlasti:

[…]

(b) dajatve za starost, dodeljene v primeru nezmožnosti za delo;

[…]

(f) dajatve, dodeljene pod pogojem, da premoženje prejemnika ne presega določene višine;

začasno ali stalno prebivališče na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri je nosilec, pristojen za izplačila, administrativna preverjanja in zdravniške preglede na zahtevo navedenega nosilca izvaja nosilec v kraju začasnega ali stalnega prebivališča prejemnika v skladu s postopki, določenimi v zakonodaji, ki jo izvaja ta zadnji nosilec. Nosilec, pristojen za izplačilo, pa si pridrži pravico, da prejemnika napoti na pregled k zdravniku po lastni izbiri."

53. Poleg tega je Sodišče v sodbi v zadevi Dafeki navedlo, da „morajo pristojni nacionalni nosilci socialne varnosti in nacionalna sodišča države članice v postopkih za opredelitev pravic delavca migranta, ki je državljan Skupnosti, do socialnih dajatev upoštevati certifikate in enakovredne dokumente v zvezi s statusom oseb, ki jih izdajo pristojni organi drugih držav članic, razen če zaradi konkretnih dokazov v zvezi z zadevnim posameznim primerom obstajajo resni dvomi glede njihove točnosti." [25]

23 – Glej zlasti sodbo z dne 20. marca 1986 v zadevi Tissier (35/85, Recueil, str. 1207, točka 9).

24 – UL L 74, str. 1.

25 – Sodba z dne 2. decembra 1997 (C-336/94, Recueil, str. I-6761, točka 21).

54. Iz zgoraj navedenega izhaja, da nacionalni organ zavezujejo dokumenti, ki so jih pripravile pristojne ustanove drugih držav članic v zvezi z začetkom in trajanjem nezmožnosti za delo.

55. Nacionalno sodišče mora odločiti, ali se v primeru, ki mu je bil predložen v presojo, člen 95b Uredbe št. 1408/71 v povezavi s členom 51(1)(b) in (f) Uredbe št. 574/72 uporablja ali ne.

VII – Predlog

56. Sodišču predlagam, naj na vprašanje, ki ga je zastavilo predložitveno sodišče, odgovori:

Določbe člena 10a Uredbe Sveta (EGS) št. 1408/71 z dne 14. junija 1971 o uporabi sistemov socialne varnosti za zaposlene osebe, samozaposlene osebe in njihove družinske člane, ki se gibljejo v Skupnosti, kakor je bila spremenjena in posodobljena z Uredbo Sveta (ES) št. 118/97 z dne 2. decembra 1996, ter Priloge II k tej uredbi je treba razlagati tako, da je dopolnilni dodatek, predviden v code de la sécurité sociale (zakonik o socialni varnosti), posebna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki, v smislu člena 4(2) navedene uredbe.